

szolgáltató (információs táblák, az egyes növények jelölése) tereprendezés. A kőfal oldalában kapott helyet Barabits Elemér (1921-2003) növénynevelő tevékenységét bemutató nagyméretű poszter. Ennek közelében ma mintegy száz növényfaj-, fajta és változat látható, némelyikük az erdő vadjainak károsításával!

A kiemelkedő kultúrtörténeti értéket képviselő - az évenként 30 ezernél több fizető vendéget fogadó - intézmény, a Soproni-hegység tájvédelmi körzeté válásának 35. évfordulóján, 2012-ben: Gyűjteményes kiállítással gazdagodott. A Természetismereti-ház belső termében lévő gyűjtemény a felsorolt személyiségekhez a kilátó történetéhez kapcsolódó írásos dokumentumokat és a hegyvidék legjellegzetesebb szegregynehány állat és növényfaját, illetve az egyes növényekből készíthető termékeket mutatja be, „kézbe vehető közelségben,” az előzetesen bejelentkezők számára (lásd, túloldal!).

Összeállította Iván István, Kardulecz Nóra és Németh Béla fotóit felhasználva: Andrassy Péter

Károly-magaslat kilátó

NYITVATARTÁS - ELÉRHETŐSÉG

- november, december, január, február: 9-től 16 óráig
- március: 9-től-17 óráig · április: 9-18 óráig
- május, június, július, augusztus: 9-től-20 óráig
- szeptember 9-től 19 óráig · október 9-től 18 óráig

Telefon a Kilátóban: 99/313-080
 Előzetes jelentkezés, vezetés: 99/506-814 és 506-834
 (Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt., Sopron, Honvéd u. 1.)

GPS-koordináta: N 47°40'47" E 16°34'16"

Észrevételeit, kérdéseit az alábbi elérhetőségeken címen jelezheti:
 99/506-810 ill. titkarsag@taegr.hu

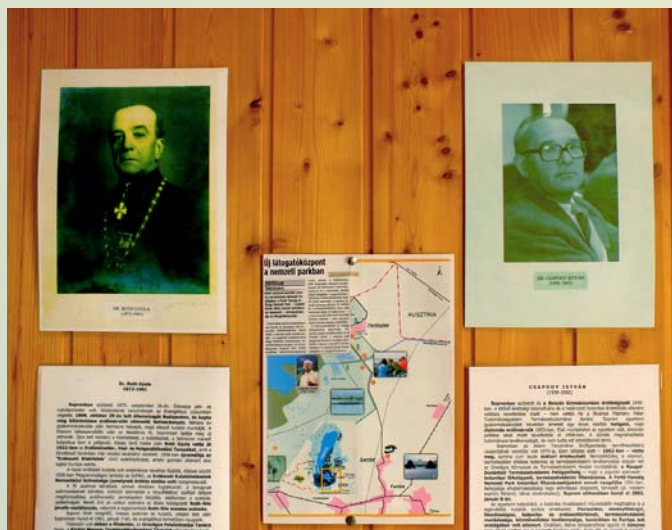
Károly-magaslat kilátó és Természetismereti ház

A Sopront délnyugatról koszorúzó hegység - melynek legmagasabb pontja a Magas-bérc (557 m) - kitűnő rálátásokat kínál a városra, a Fertő tóra és környékére; Ausztria Burgenland tartományának településeire, az Osztrák-Mészkö-Alpok kétezeire (Schneeberg; Rax).

Az adottságok felhasználásában a 19. század második felétől, főként az 1869-ben alakult Soproni Város-
szépítő Egyesület kezdeményezéseinek köszönhetően, erdei utak, pihenőhelyek kialakítása erősítette a turizmus, az idegenforgalom fejlődését. A megközelítés, a közelség szempontjából legkedvezőbb magaslatokon, sorra épültek kilátók. A legkorábbiak egyike volt az, amelyet Romwalter Károly (1825-1902) és fia Alfréd, fából ácsoltattak a Soproni-hegység város felőli, 398 méter magasságú hegymán, 1876-ban. A magaslattól és a kilátó, a város polgárainak javaslatára, 1920-óta őrzik a Károly névben, Romwalter Károly emlékét.

A zord telek miatt megrongálódott kilátót le kellett bontani. Helyére épült fel Winkler Oszkár (1907-1984) Ybl-díjas soproni építész tervei alapján, gneisz kőzetből, a 21 méter magas, három zárt emelettel rendelkező épület, amelyet Heimler Károly (1877-1954) az egyesület elnöke avatott fel 1936 nyarán. Megnyitó beszédében vetette fel azt a javaslatot, hogy a Kilátónak valamilyen formában be kellene mutatnia a környék természeti értékeit feltáró, soproni kötődésű tudósok emlékét. Javaslatát a II. világháború, majd a proletárhatalom évtizedekkel elodázta. Az egyesület 1947-től 21 éven keresztül nem működhetett, a Kilátót is csak 1996-ban kapta vissza, önkormányzati közgyűlési határozattal.

A tulajdonos egyesület az elhanyagolt épületet, a Soproni Parkerdőt gondozó Soproni Tanulmányi Erdőgazdaság kezelésébe adta: „Annak reményében, hogy biztosított legyen a szakszerű felújítás, karbantartás és a folyamatos üzemeltetés.” A jó döntés lehe-

tőséget adott a heimleri javaslat megvalósítására is. Széleskörű összefogás eredményeként - e tájékoztató összeállítójának tervei alapján - készült el 1999 nyarára, a fogadószint és az első emeleti állandó kiállítás, amely: Kitaibel Pál, Gombocz Endre és Kárpáti Zoltán munkásságát mutatja be. 2001-ben nyílt meg a Kilátó közvetlen közelében a Gombocz Endre Természetismereti-ház; majd egy évvel később, a Kilátó második emeletén: az „Elődeink voltak” kiállítás. Itt Roth Gyula, Csapody István és Winkler Oszkár alkotó életével ismerkedhet meg a látogató.

A múzeumi állandó kiállítások üveges tárlói, a fali képes összeállítások, sokágú, értékes dokumentumot (kézírásos feljegyzések, levelek, fotók, kitüntetések stb.) mutatnak be. Külön ki kell emelnünk Csapody Vera (1890-1985) akvarelljeit, amelyeken a Kitaibel és kutatótársa, Waldstein által leírt növényfajok láthatók az első emeleti teremben.

A belső munkákkal párhuzamosan valósult meg, az épületek körül, a látogatók pihenését (padok, asztalok, gyermekjátsszó) tájékozódását, ismeretszerzését

